

## POSTANOWIENIE

29 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym 29 kwietnia 2026 r. w Warszawie  
w sprawie z powództwa T.L. i W.P.  
przeciwko Bankowi S.A. w W.  
o ustalenie i zapłatę,  
na skutek skargi kasacyjnej Banku S.A. w W.  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie  
z 15 października 2025 r., VIII ACa 1625/25,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od Banku S.A. w W. na rzecz T.L. i W.P. kwotę 5400 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia pozwanej do dnia zapłaty.**

[M.O.]

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z 15 października 2025 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie z powództwa T.L. i W.P. przeciwko Bankowi S.A. w W. (wcześniej: Bank1 S.A. w W.) o ustalenie i zapłatę, na skutek apelacji obu stron od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 31 maja 2023 r., zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji w punkcie trzecim w ten sposób, że zasądził od pozwanej na rzecz powodów odsetki ustawowe za opóźnienie od zasądzonych na ich rzecz kwot w punkcie drugim

wyroku Sądu pierwszej instancji od 20 kwietnia 2021 r. do dnia zapłaty oraz częściowo w punkcie drugim w ten sposób, że usunął z niego treść: „z tym, że spełnienie świadczenia powinno nastąpić za jednoczesnym zaoferowaniem przez T.L. i W.P. pozwanemu Bankowi S.A. w W. kwoty 287.000,99 (dwieście osiemdziesiąt siedem tysięcy 00/100) złotych albo zabezpieczeniem roszczenia pozwanego o zapłatę tej kwoty” (pkt I); oddalił apelację pozwanego (pkt II); kosztami postępowania apelacyjnego i zażaleniowego obciążył pozwaną w całości, a szczegółowe rozliczenie pozostawił referendarzowi sądowemu w Sądzie Okręgowym w Warszawie (pkt III).

Pozwana wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu drugiej instancji, zaskarżając to orzeczenie w całości oraz wnosząc o jego uchylenie w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonym zakresie i orzeczenie co do istoty sprawy przez Sąd Najwyższy. Ponadto, pozwana wniosła o zasądzenie od powodów na swoją rzecz kosztów postępowania wszczętego wniesieniem skargi kasacyjnej, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwana wskazała na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych, które pozwana sformułowała w formie następujących pytań:

1) czy osoba fizyczna, zawierająca długoterminowe zobowiązanie kredytowe, która wprawdzie w chwili zawierania spornej umowy kredytu hipotecznego przeznaczonego na cele mieszkaniowe nie wskazywała, iż środki pochodzące z tej umowy zostaną przeznaczone na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą lub cel zarobkowy/inwestycyjny, a nie na zaspokajanie podstawowych potrzeb mieszkaniowych, po zawarciu umowy wykorzystywała środki pochodzące z kredytu na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą lub cel zarobkowy (działalność nierejestrowaną), posiada w ramach przedmiotowej umowy status konsumenta, uprawniający ją do wytaczania przeciwko przedsiębiorcy roszczeń opartych o treść przepisów dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz. Urz.

UE z 1993 r., L 95, s. 29; dalej jako „dyrektywa 93/13”) oraz polskich norm przepisy te implementujące, zawartych w art. 385<sup>1</sup> § 1 i 2 k.c.?

2) jaka zasada rozliczeń stron nieważnej umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej znajdzie zastosowanie – tj. czy właściwym jest zastosowanie tzw. teorii dwóch kondycji czy teorii salda, w szczególności w kontekście orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 19 czerwca 2025 r., C-396/24 (ECLI:EU:C:2025:460), które nakazuje stosowanie teorii salda – co pozostaje w sprzeczności z dominującą linią orzeczniczą sądów krajowych?

3) czy zasadne jest uwzględnienie roszczenia odsetkowego od kwot wyrażonych w walucie CHF, podczas gdy z istoty swej odsetki ustawowe za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego pełnią funkcję waloryzacyjną, a w przypadku świadczeń w walucie obcej funkcję waloryzacyjną odsetek spełnia już samo wyrażenie świadczenia w walucie CHF?

4) czy sąd orzekający może zastąpić postanowienie abuzywne kursem rynkowym (obiektywnym kursem średnim NBP) lub zastosować przepis dyspozytywny art 358 § 2 k.c. z uwagi na fakt, iż przepis ten stanowi normę prawną, która może znaleźć zastosowanie w sprawie, a sąd winien podjąć wszelkie działania prowadzące do przywrócenia równowagi kontraktowej stron?

5) czy dopuszczalne i skuteczne jest podniesienie przez pozwanego nieuznającego powództwa w zakresie roszczenia o ustalenie nieistnienia umowy kredytu indeksowanego - w ramach kaskadowej linii obrony - zarzutu potrącenia swojej wierzytelności na wypadek ustalenia nieistnienia stosunku prawnego z powodu nieważności całej umowy kredytu przez sąd badający sprawę, w tym w szczególności przy uwzględnieniu zagadnienia, czy zgłoszony w toku procesu sprawy procesowy zarzut potrącenia – oparty o dyspozycję art. 203<sup>1</sup> k.p.c. - wywiera jednocześnie skutki o charakterze materialnoprawnym i procesowym bez konieczności składania dodatkowego oświadczenia o potrąceniu o charakterze materialnoprawnym?

6) pozwana sformułowała również zagadnienie dotyczące momentu postawienia w stan wymagalności roszczenia restytucyjnego pozwanego banku (o zwrot wypłaconego kapitału) istniejącego względem powoda, stanowiącego

podstawę zgłaszanego zarzutu potrącenia, wynikającego z ustalenia nieistnienia stosunku prawnego z powodu nieważności całej umowy kredytu, przy uwzględnieniu tzw. teorii bezskuteczności zawieszanej, o której mowa w uchwale Sądu Najwyższego z 7 maja 2021, III CZP 6/21.

Powodowie złożyli odpowiedź na skargę kasacyjną pozwanej, w której wniesli o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego według norm prawem przewidzianych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Skarga kasacyjna wniesiona przez pozwaną nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, a zarazem kwalifikowanym pismem procesowym o ściśle określonej przez ustawę treści. Sąd Najwyższy, rozpoznając ten nadzwyczajny środek zaskarżenia, nie jest trzecią instancją sądową, lecz działa w interesie publicznym (postanowienie SN z 27 stycznia 2009 r., V CSK 358/08), na rzecz Państwa jako dobra wspólnego (postanowienie SN z 11 lutego 2009 r., V CSK 388/08), jakkolwiek oczywiście nie oznacza to braku indywidualnego interesu skarżącego w rozpoznaniu nadzwyczajnego środka zaskarżenia, a w konsekwencji także weryfikacji tego interesu (*gravamen*). Jednak przede wszystkim skarga kasacyjna ma służyć ochronie prawidłowego wykonywania prawa oraz jego jednolitej wykładni. Interes prywatny uwzględnia zaś tylko na tyle, na ile może się on stać podłożem zaspokojenia interesu ogólnego (zob. aktualne uwagi w postanowieniu SN z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99).

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy przewidziana w art. 398<sup>9</sup> k.p.c. instytucja przedsądu, w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej (postanowienie SN z 12 marca 2024 r., I CSK 254/23).

Na etapie przedsądu Sąd Najwyższy ocenia wyłącznie wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz jego uzasadnienie. Wniosek ten stanowi element konstrukcyjny skargi odrębny od podstaw skargi i ich uzasadnienia, które są oceniane dopiero, gdy skarga kasacyjna zostanie przyjęta do rozpoznania.

Dla spełnienia wymagania przewidzianego w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (postanowienie SN z 17 czerwca 2021 r., IV CSK 1/21).

Jako przyczynę kasacyjną mającą uzasadniać przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwana wskazała występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego zagadnienie takie powinno być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń, a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienie SN z 20 maja 2021 r., II CSK 132/21).

Takie zagadnienie powinno zostać sformułowane wraz z przytoczeniem argumentów prawnych świadczących o rozbieżnych ocenach prawnych (zob. np. postanowienia SN: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 r., nr 1, poz. 11; z 7 czerwca 2005 r., V CKN 3/05; z 16 marca 2007 r., III CSK 34/07). Konieczne jest też wskazanie argumentów przekonujących o istotności zagadnienia (zob. postanowienie SN z 24 lipca 2007 r., IV CSK 207/07). Ponadto, ma to być zagadnienie nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego rozstrzygnięcie może przyczynić się do rozwoju prawa (postanowienia SN: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01; z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z 11 lutego 2009 r., V CSK 388/08).

Odnosząc się do zagadnień prawnych sformułowanych przez pozwaną, należy wskazać, że kwestie podniesione przez skarżącą w ramach uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania były już przedmiotem wielu wypowiedzi Sądu Najwyższego, w związku z czym przedstawione przez pozwaną zagadnienia nie mają przymiotu nowości:

- co do kwestii statusu konsumenta Sąd Najwyższy wypowiedział się m.in. w wyrokach: z 14 czerwca 2023 r., II CSKP 254/22; z 28 lutego 2025 r., II CSKP 1323/24;
- znaczenie wyroku TSUE z 19 czerwca 2025 r., C-396/24, dla możliwości stosowania tzw. teorii dwóch kondycji przy dokonywaniu rozliczeń spełnionych w wykonaniu umowy kredytu uznanej za nieważną zostało wyjaśnione przez Sąd Najwyższy m.in. w wyroku z 5 września 2025 r., II CSKP 550/24;
- co do możliwości zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie w przypadku świadczenia wyrażonego w walucie obcej Sąd Najwyższy wypowiedział się m.in. w postanowieniach: z 6 listopada 2025 r., I CSK 275/24; z 28 października 2025 r., I CSK 1473/24;
- w kontekście możliwości zastąpienia postanowienia abuzywnego kursem obiektywnym lub przepisem dyspozytywnym należy przywołać uchwałę pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, która z chwilą jej podjęcia uzyskała moc zasady prawnej w świetle art. 87 § 1 zd. 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r., poz. 622), a zatem wiąże wszystkie składy Sądu Najwyższego. Zgodnie z tą uchwałą w razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów.

W odniesieniu do zagadnienia prawnego dotyczącego zarzutu potrącenia Sąd Najwyższy wskazuje, że Sąd drugiej instancji ustalił, że pozwany bank nie postawił przysługującej mu w stosunku do kredytobiorców wierzytelności w stan wymagalności, w związku z czym nie mógł dokonać jej potrącenia z wierzytelnością

przysługującą kredytobiorcom. W konsekwencji ewentualne zajęcie stanowiska przez Sąd Najwyższy w odniesieniu do tej kwestii nie miałoby znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy właśnie z uwagi na to, że pozwany i tak nie mógł dokonać skutecznego potrącenia z powodu niepostawienia swojej wierzytelności w stan wymagalności. Niezależnie jednak od powyższego należy podkreślić, że co do możliwości podniesienia zarzutu potrącenia przez pozwanego kwestionującego istnienie oraz wysokość wierzytelności dochodzonej przez powoda Sąd Najwyższy wypowiedział się m.in. w wyroku z 30 kwietnia 2024 r., II CSKP 1451/22. Odnośnie do kwestii postawienia przez bank w stan wymagalności roszczenia o zwrot udostępnionego kapitału Sąd Najwyższy wypowiedział się natomiast w uzasadnieniu uchwały z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, § 1<sup>1</sup> i 3 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398<sup>21</sup> k.p.c. w zw. z § 2 pkt 7 i § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn.: (Dz.U. z 2026 r. poz. 118).

Kamil Zaradkiewicz

[M.O.]

[SOP]